

Daj Anna Metisová
každému
dňu šancu

Daj Anna Metisová
každému
dňu šancu

Vydal Slovenský spisovateľ, a. s.
Miletičova 23, 821 09 Bratislava 2
E-mail: info@slovenskyspisovatel.sk
www.slovenskyspisovatel.sk
Zodpovedná redaktorka: Eleonóra Švarcová
Tlač TBB, a. s., Banská Bystrica

Tento príbeh je fikcia. Všetky mená, postavy, miesta a udalosti sú výtvorom autorkinej fantázie alebo súčasťou vymysleného príbehu. Akákoľvek podobnosť so skutočnými miestami, udalosťami a žijúcimi či nežijúcimi osobami je náhodná.

Copyright © Anna Metisová 2019
Cover Design © Juraj Šramko 2019
Cover Photo © Shutterstock
Slovak Edition © Slovenský spisovateľ, Ltd, 2019

ISBN 978-80-220-2170-8

*Dnes treba urobiť to,
čo sme chceli urobiť už dávno.
Dnes treba byť tými ľuďmi,
ktorými chceme byť o pár rokov.
Dnes sa treba ospravedlniť a uzmierniť.
Dnes treba byť šťastný,
dnes sa treba smiať, zabávať sa, žiť.
Lebo sme tu len na skok –
zajtra z nás môže byť už len spomienka.*

Prológ

„Dobrý deň, spoločnosť C a C, ako vám pomôžem?“

„Prišiel mi výpis.“

Bože! To zas bude deň.

„Prišla mi esemeska, že moja zmluva je ukončená, tak volám, či je to naozaj tak.“

Ďalšia! Že som ja vôbec ráno vstala z postele.

„Dnes som už volal, hovoril som s vami?“

„To ste mi to posielali cez Rusko?“

„Haló, haló, počujeme sa?“

Nie, len ma z teba bolia uši.

„Mám na mobile neprijatý hovor. Volali ste mi vy alebo nejaká iná spoločnosť?“

A ako to mám vedieť?

„Neviem, či som sa vám mal ozvať, ale volám vám.“

Zabite ma!

„Ja som nový úlovok.“

„Predajca ma oklamal.“

„Volám ja vám alebo vy mne?“

„Prečo vaša firma zamestnáva debilov?“

„Slečna alebo pani?“

Nemáš to jedno?

„Nehanbíte sa pracovať pre takú spoločnosť?“

„Ja tento monitor vyhodím von oknom!“ nenazdajky zvolá rozzúrená operátorka.

„Čo sa deje, Tánička?“ Školiteľku prechádzajúcu okolo natoľko zaujali posledné slová, ktoré nepočuli asi len tí, čo mali na ušiach slúchadlá, že sa pri operátorky pristavila.

„Spadol mi systém,“ zahundre a po tom, čo zistí, že systém sa jej nepodarí len tak ľahko znova spustiť, reštartuje počítač. Zase. Dnes už piaty raz.

„Pokoj,“ potľapká ju po pleci školiteľka.

„Uhm.“ Táňa zovrie ruku do päste. „Vybrali ste dnes niekoho na tých pohovoroch?“ rýchlo zmení tému, aby okrem uspokojenia svojej zvedavosti predišla kázaniu o zvládání svojej agresivity, ktorá je, mimochodom, len vedľajším produktom práce v klientskom centre.

„Hej, vybrali.“

„A?“

„S jednou nie som veľmi stotožnená, ale pretlačila ju pani G. Je to dcéra nejakej jej známej.“

„Nič nepotrebuje viac ako niekoho, kto bude donášať,“ poznamená Táňa a v hlave sa jej už začne rodiť plán, ako vyštváť potenciálnu špiónku, ak to, pravdaže, radšej sama nevzdá. „A tá druhá?“

„Tá nie je odtiaľto, ale v septembri sa sem sťahuje. Je dosť pohotová, vynachádzavá aj inteligentná. Páči sa mi,“ ospevuje školiteľka druhú uchádzačku.

„To znie dobre. A akú má chybu?“

„Prečo by mala mať nejakú chybu?“

„To sa ma naozaj pýtaš po tej poslednej katastrofe?“

„No dobre,“ vzdychne si unavene školiteľka, „je strašne tichá. Takého málopravného človeka som asi ešte nestretla, ale je fakt dobrá. Má potenciál.“

„Vy ste zobrali do klientskeho centra niekoho, kto nerozpráva? To vážne?“ spýta sa Táňa prekvapene. To, či má potenciál, alebo nie, je predsa vedľajšie. „Tak to ešte len bude sranda. Dobrý deň, spoločnosť C a C, ako vám pomôžem?“ prijme hovor, keď sa jej opäť spustí program a zazvoní.

Vraj málopravná operátorka. S tou si teda budem rozumieť, pomyslí si a pokrúti hlavou.

1. kapitola

Tento príbeh by som mohla začať múdrou a v určitom zmysle aj veľmi osvietenou myšlienkou: Život je dar. Každý ďalší deň je malý zázrak, každý jeden nádych, úder srdca, každá ďalšia sekunda, ktorú sme prežili, je dar, lebo v jeden moment sme tu, no o pár minút neskôr to už nemusí byť pravda. Len žmurknete, a zrazu je všetko preč.

Ale podľa mňa sú to strašné kecy. Čestne priznávam, že aj ja som kedysi podobne rojčila o živote, až kým som sa neprebudila do krutej reality. Dnes pre mňa život predstavuje neriešiteľný problém. Na jednej

strane by som ho najradšej ihneď skončila, no na druhej nemôžem. Nechcem existovať na tomto svete, dýchať čoraz znečistenejší vzduch a premýšľať, koľko ešte potrvá, kým bude všetkému koniec. Jednoducho chcem nebyť. Problém je však v tom, že nedokážem urobiť tú najsebeckejšiu vec, akej sa človek môže dopustiť – vziať si vlastný život. Som proste zbabelec. A tak mi neostáva nič iné, len každé ďalšie ráno vstať z postele a zaradiť sa do chodu tohto sveta, aby som si večer mohla znova ľahnúť do tej istej postele a skonštatovať, že táto predlžujúca sa agónia ma raz musí isto zabiť (čo by som s veľkou radosťou uvítala). Pokojne by som darovala zvyšné roky svojho života niekomu, kto by si ich na rozdiel odo mňa vážil, čo však, pravdaže, nemôžem, lebo tento svet sa riadi veľmi čudnými pravidlami.

Zo zamyslenia ma vytrhne vtáčik, ktorý tesne predou prefrngne do krovia. Na malý moment zastanem, pre prípad, že by na mňa chcelo zaútočiť ďalšie lesné stvorenie, a potom opäť vykročím. Pomaly prechádzam horou, halúzky mi praskajú pod nohami, rukami pohľadzdam drsnú kôru stromov a namiesto hľadania húb sa rozplývam nad tou krásou, ktorú mohol stvoriť jedine Boh. Vychutnávam neskutočný pokoj, čistý vzduch a šelest vánku. Zakloním hlavu a pohľadom prechádzam po kmeni stromu, pri ktorom som sa pristavila, až k jeho korunke, čo sa mi týči vysoko nad hlavou. Pozorujem jemný pohyb listov a hru slnečných lúčov predierajúcich sa pomedzi ne. Každým ďalším nádychom a výdychom zabúdam na svoj život, na seba, dávam sa pohltiť majestátnosťou tohto miesta a vstrebávam jeho energiu. Najradšej by som sa úplne rozplynula a nezanechala po sebe žiadnu stopu.

„Hana, aj hľadáš huby alebo spíš s otvorenými očami?“ zavolá na mňa krstná.

„Hľadám.“ Náhle sa vraciam z krajiny, kde niet žiadnej bolesti, naspäť do tohto sveta plného smútku.

„To vidím,“ kriticky skonštatuje.

„Akoby sme tých húb nemali viac než dosť,“ potichu zamrmlm.

Toto je posledná sobota, ktorú trávim doma, teda ak dom krstných rodičov môžem nazývať domovom, a moja krstná sa rozhodla, že tento víkend sa jej zásluhou stane pre mňa nezabudnuteľným. Z toho dôvodu ma zobudila ešte pred východom slnka a vyťahla do lesa. Už dve hodiny chodíme a hľadáme huby. Doškriabaná koža ma neuveriteľne svrbí, pot sa mi rinie dolu chrbtom a pomaly si prestávam cítiť nohy.

„Poď tadeto,“ vyzve ma krstná a ja ju nasledujem cez krovie.

„Au,“ zasyčím, keď ma na lýtku poškriabe trň.

„Čo skučíš?“ Podrží konár, aby som mohla prejsť.

„Poškriabala som sa,“ sťažujem sa.

„Citlivka,“ poznamená, „nič nevydržíš.“

„No ja nemám nohy z titánu ako ty,“ podpichnem ju.

„Šľahnem ťa tou taškou,“ pohrozí mi.

„Ale to nemôžeš, Sofia, máš v nej predsa huby,“ provokujem ju ďalej.

„Pre teba obetujem aj tie.“

Pokojne, ak by to znamenalo, že už pôjdeme domov.

„Pozri.“ Náhle sa zastavím a prstom ukážem na srnku, čo sa pasie len pár metrov od nás.

Kráska! To sú tie čarovné okamihy, ktoré v meste nezažijete a ani ich nestihnete zachytiť fotoaparátom, lebo tak ako rýchlo prišli, aj rýchlo odídu.

Len čo nás srnka zavetrí, zmizne v húštine. „A je preč,“ zašepká krstná.

V podstate som rada, že ma ráno vyťahla z postele, ale nemusím jej to dať najavo.

„Pohľadáme ešte tu,“ dodá a pohne sa, „potom prejdeme za ten kopec,“ rukou naznačí smer našej túry, „a zájdeme ešte tam, kde sme naposledy našli spolu s babkou a dedkom tak veľa húb. Veď vieš, ktoré miesto mám na mysli.“

„Uhm,“ prikývne.

Nemám poňatia, o akom mieste rozpráva.

„A potom sa vrátíme k autu.“ Krstná sa skloní k zemi, lebo našla ďalší dubák.

„Jasné.“

Ja by som sa vrátila aj hneď, to by som však musela vedieť, kde sa nachádzame. Môj zmysel pre orientáciu mi jasne vraví, že sa rozhodne musím držať krstnej, lebo len ona vie, kde sme, kadiaľ sme sem prišli, a najmä, kde sa nachádza naše auto. Sever? Juh? Východ? Západ? Neviem. A kde je vlastne sever? Rozhliadnem sa okolo seba.

Vyčerpane si vzdychnem a pohnem sa za krstnou, rozumnou ženou so silným zmyslom pre povinnosť a bez schopnosti rozpoznať, kedy už je toho dosť, a preháňa ma po lese dovtedy, kým nenaplníme všetky tašky. Nevie, načo sme ich brali so sebou až toľko.

Hoci som cestou domov snívala o sprche a o tom, ako si spokojne vyložím nohy, to mohlo prísť na rad až neskoro večer, pretože hľadanie húb sa nekončí tým, že ich prinesiete domov. Kdeže! Doma sa to iba

začína. Celé popoludnie som sa musela venovať systematickému čisteniu, krájaniu a rozkladaniu dubákov do sieťok. Krstná mi naozaj pripravila čarovný víkend, hoci neviem, či som nasledujúce mesiace chcela spomínať na neznesiteľnú bolesť v pleciach, kľč v ruke a obrovskú únavu.

„Budeme si spolu čítať?“ spýta sa ma Samko, syn mojich krstných, keď sa konečne zvalím do ratanového kresla na terase, aby som si mohla vydýchnuť.

Raz ma toto malé stvorenie zničí.

„No poď.“ Chytím ho pod pazuchy a vysadím si ho na kolená.

Ako by som mohla toto slniečko odmietnuť? Aj keby som bola na dne pekla, preňho by som sa odtiaľ vyhrabala, len aby som si s ním mohla pár minút čítať. Spoločne si začneme listovať v knihe o dinosauroch. Ja zbožňujem Samka a Samko dinosaury, preto o nich viem viac, ako by som chcela.

„Hana, dáš si víno?“ Podíde k nám krstný aj s fľašou a tromi pohármi.

„Áno,“ odvetím.

„Bol to dlhý deň,“ vyhlási a naleje nám.

„Hej,“ vzdychnem si, „o hrboch sa mi bude aj snívať.“

„To by mala byť vítaná zmena,“ poznamená.

„Mala,“ zašepkám a zahľadím sa na obrázok Allosaura, ktorého si Samko sústredene prezerá.

„Čo to máte za knihu?“ Krstný si sadne do kresla vedľa mňa.

„Čo myslíš?“ Zdvihnem k nemu veľavravný pohľad, na čo sa on len pousmeje. Potom medzi nami zavládne ticho. My dvaja si rozumieme aj bez slov. A hoci mi v žilách neprúdi jeho krv, pre mňa je aj vždy bude ako otec.

„Mám už toho plné zuby.“ Objaví sa pri nás aj krstná a zloží sa do ďalšieho kresla.

„Preto treba nabudúce priniesť ešte viac húb,“ rypne do nej Tibor.

„Ty...“

„Lúbim ťa, drahá.“ Krstný vstane a natiahne sa k Sofii, aby ju mohol pobožkať na čelo.

„Aj ja teba,“ odvetí krstná a tvár sa jej rozjasní.

Títo dvaja sú jasným dôkazom, že pravá láska naozaj existuje a je schopná prekonať všetky prekážky. Spočiatku to nemali jednoduché, vlastne Tibor to nemal ľahké. Sofia je úžasná, zároveň však veľmi náročná žena, ktorej len tak niekto nevyhovie. Pre mnohých mužov bola

a stále aj je príliš inteligentná, príťažlivá a otravne praktická. Dokáže si poradiť s neriešiteľnými problémami a mne tak narobiť prácu, ktorej som sa chcela zbaviť. Našťastie sa Tibor nedal odradiť jej povahou a ľžami, ktoré o nej šíri jej „najlepšia kamarátka“, a po rokoch chodenia ju požiadal o ruku.

„Ako sa volá tento dinosaur?“ spýta sa Samko a ja odtrhnem pohľad od krstných.

„Ktorý? Tento?“ ukážem prstom. „To je Pachycephalosaurus,“ horoko-ťažko vyslovím.

Preboha! Kto vymyslel niečo také?! Usrknem si z vína.

„Hana, nechceš si to rozmyslieť?“ Krstná znova otvorí tému môjho odchodu.

„Nie, nechcem,“ rozhodne odvetím.

„Prečo?“

„Lebo je načase, aby som sa postavila na vlastné nohy.“ Odložím pohár vína na stôl a zadívam sa na ňu.

„Veď to môžeš aj tu.“

„Krstná, dobre vieš, že nemôžem.“ Môj tvrdý pohľad sa stretne s prosbou v jej očiach. „Musím odísť. Mám dvadsaťjeden rokov. Bývam u vás dva roky a za ten čas som do domácnosti ničím neprispela. Nemôžete ma stále živiť. Musím sa naučiť postarať sama o seba.“

„Ale...“

„Sofia,“ preruší ju Tibor. „Hana je dospelá a my musíme rešpektovať jej rozhodnutie, či sa ti to páči, alebo nie. Nemôžeme jej brániť v odchode.“

Kým Sofia so mnou bojuje od chvíle, čo som prišla s nápadom podať si prihlášku na špeciálnu pedagogiku, nájst si prácu a odsťahovať sa, Tibor ma podporuje. Nie preto, lebo by sa ma chcel konečne zbaviť, ale chápe dôvody, ktoré ma k tomu vedú. Potrebujem začať odznova, ďaleko od súcitných pohľadov a povzbudzujúcich slov. Na mieste, kde ma nik nepozná, kde si môžem vytvoriť novú identitu a prežívať bez toho, aby som svojou averziou k životu spôsobovala niekomu bolesť.

„Ale prečo tak ďaleko?“ zúfalo zvolá krstná.

„Pretože tu by nikdy nenašla pokoj, ktorý potrebuje.“

Akoby jestvovalo miesto, kde by som ho bola schopná nájst.

„Najradšej by som ťa priviazala k posteli a nikam ťa nepustila. Vieš si predstaviť, ako sa o teba bojím už teraz?“ Krstnej preskočí hlas.

„Viem,“ prikývnem a zovriem jej ruku.

„Si dospelá, ale či máš dvadsaťjeden, dvadsaťpäť, alebo tridsať rokov, stále si o teba budem robiť starosti,“ vyhlási a v očiach sa jej zalesknú slzy.

Prosím, len neplač! „Krstná, nemaj žiadne obavy, všetko bude dobré,“ pokúsim sa ju upokojiť, hoci ani sama neverím tomu, čo som práve povedala.

Nič nebude dobré! Už nikdy!

„Hana, sľúb mi jedno,“ pokračuje Sofia, „ak budeš na tom zle a nebudeš to zvládať,“ pozrie mi priamo do očí, „vrátiš sa a prijmeš našu pomoc. Nebudeme ťa súdiť ani sa na nič pýtať.“

Prijaj pomoc. Veď to robím celý čas. Neustále len prijímam, čo mi dávajú, a navyše im spôsobujem ďalšie starosti. Nemôžem ich vyciavať donekonečna.

„Sľubujem,“ podvolím sa nakoniec.

„Vždy tu budeme pre teba, na to nezabúdaj.“ Krstný mi ochranársky položí ruku na plece.

Nikdy nebudem schopná splatiť im svoj dlh. Zobrali ma k sebe. Postarali sa o mňa, držali ma za ruku, keď som sa v noci budila zo strašidelných nočných môt, stáli pri mne i vtedy, keď som ich odháňala a presvedčala, že nepotrebujem žiadnu pomoc.

„A budeš mi volať každý deň,“ dodá krstná a namieri na mňa prst.

„Každý druhý,“ skúsim navrhnúť, no ona sa ihneď zamračí. „Dobre, tak každý deň,“ sľúbim napokon.

„Hana, budeš nám chýbať. Kto bude Samkovi vysvetľovať rozdiel medzi tými príšerami?“ spýta sa.

„No predsa ty.“

„Pch,“ odvrkne.

„Tak to bude ešte len zábava,“ uškrnie sa Tibor.

„Zlatko, máme ťa veľmi radi, nikdy na to nezabudni.“

Prečo mi to robia? Už teraz sa mi za všetkým cnie. Za týmto domom, pokojnými večermi, doťahovaním sa mojich krstných, za Samkom, našimi hrami a tajomstvami. Toto je jeden z tých momentov, keď pochybujem, že som sa rozhodla správne.

Lúčenie sa na druhý deň nezaobišlo bez emócií. Sofia plakala celou cestou na stanicu. Babka mi poskytla množstvo nepotrebných rád. Dedko mi strčil do ruky peniaze, ktoré som nechcela, no i tak som si ich musela vziať. Samko sa ma držal ako kliešť, a keby ho krstný odo mňa ne-

odtrhol, zmeškala by som vlak. Rýchlo som ho pobozkala na líčko, posledným pohľadom som sa so všetkými rozlúčila a nastúpila. V momente, keď sa vlak pohol a ja som si uvedomila, že to malé slniečko plače kvôli tomu, že odchádzam, zovrela mi srdce.

Medzi Samkom a mnou vzniklo puto, ktoré nedokážem vysvetliť. Vďaka nemu som bola schopná každé ráno vstať z postele. Nie preto, aby sa zo mňa stala trampolína alebo aby ma chladil ľadovými nohami, ale preto, lebo sa mi pri ňom darilo zabúdať na tú obrovskú bolesť v mojom vnútri. No a teraz sedím vo vlaku, ktorý ma odvezie ďaleko od neho. Je to však moje rozhodnutie a musím sa s ním zmieriť.

Po troch hodinách vystúpim v cudzom meste. V meste, v ktorom budem od dnešného dňa bývať. Hoci som si ho sama vybrala, už teraz sa mi nepáči. Je tu iný vzduch, iná atmosféra a iní ľudia, ľudia, ktorí ma nepoznajú a budú o mne vedieť len toľko, koľko im sama prezradím. Čiže nič.

Prehodím si cez plece cestovnú tašku, do ktorej mi krstná nabalila nedeľný obed a babka buchty, a pomaly prejdem na zastávku MHD, aby som sa dopravila na Slnecnú ulicu (ten názov je čistá irónia), kde som si ešte minulý víkend s pomocou krstných presťahovala skoro všetky veci. Napriek tomu, že Sofia bola proti môjmu odchodu, s balením mi ochotne pomohla a dokonca ma bránila, keď Tibor nechápal, načo mi je toľko vecí, a pri ich vykladaní neustále frfle.

„Čo si si tam, preboha, nabalila, tehly?“ sťažuje sa, keď vykladá mimoriadne ťažkú škatuľu z auta na zem.

„Ešte raz...“ Sofia si založí ruky v bok, ale vetu už nestihne dokončiť.

„Dobry, pomôžem vám?“ spýta sa mladý muž s cigaretou v ruke, ktorý sa pri nás zastaví.

Pomôcť? Krstný si ho kriticky premeria, pohľadom skontroluje, koľko škatúl ešte treba vyniesť do bytu, nato sa znova zahľadí na fajčiaceho mladíka a napokon prikývne.

„Ak by tá to neobťažovalo.“

„Vôbec.“ Mladík odhodí dofajčenú cigaretu a podíde k nášmu autu.

„Ja som Tibor.“ Krstný k nemu načiahne pravicu.

„Rišo.“ Mladý muž mu potrasie ruku. „Sťahujete sa sem?“

„My nie, ale naša Hana,“ kývne krstný mojím smerom.

Rišo sa ku mne otočí a so záujmom si ma obzrie: „Tak to sa budeme asi často stretávať, ja bývam v susednom vchode,“ vyhlási s úsmevom. Ja len s nezáujmom myknem plecami a zvrtnem sa k Samkovi, ktorý

ma fahá za ruku, aby mi ukázal, čo našiel. A čo to bolo? Húsenica. Odporné chlpaté stvorenie, no Samko bol z neho celý bez seba.

„Zdvihnime to,“ vyzve Tibor Riša.

„Páni, to je teda farcha.“ Rišo si namáhavo odfúkne.

„Vidíš, Sofia!“

„Máš nejaký problém?“ Krstná varovne nadvihne obočie.

„Ani najmenší, zlatko,“ odvetí krstný a sladko sa na ňu usmeje.

„To som rada.“

Hoci nám Rišo pomohol vyniesť všetky veci do bytu, Sofiiinu náklonnosť si tým rozhodne nezískal. Jej sympatie by si možno vyslúžil, keby sa nachádzal minimálne dvadsať kilometrov od možného pobytu jej krstnej dcéry a keby nejestvovala možnosť, že ma zvedie na zlé chodníčky (akoby som na to potrebovala pomoc).

Jej obavy boli však úplne zbytočné. Stará Hana by s tým mladým smradom ochotne naviazala kontakt a možno aj niečo viac, ale tá dnešná nie. Aj keď ma zaujali jeho tetovania, bezstarostné a veselé vystupovanie, nemala som najmenšiu chuť nadväzovať s ním alebo s kýmkoľvek iným vzťah, či už priateľský, alebo milenecký. Takže Richard si naozaj mohol odpustiť to svoje žmurkanie a úsmevy zvodcu.

Keď otvorím vchodové dvere, vyrúti sa na mňa tajfún menom Rebeka, moja spolubývajúca, s ktorou si budeme určite veľmi dobre rozumieť, ak sa vzdá myšlienky, že z nás dvoch sa stanú kamarátky.

„Ahoj,“ pozdraví ma s obrovskou eufóriou v hlase.

No, doriti! Je ako naspídovaná veвериčka. „Ahoj,“ odzdravím a vyzujem si tenisky.

„Už som sa tá nevedela dočkať.“

No ja to o sebe povedať nemôžem. „Meškal mi vlak,“ sucho poznamenám.

„Ani mi nehovor. Ja som mala včera podobné problémy. Kvôli tomu, že mi meškal prímestský autobus, som nestihla rýchlik,“ povie a potom sa rozhovorí o všetkých štrapáciách, ktoré ju zastihli počas cestovania.

Všimla si, že ma nezaujíma, koľko čakala na ďalší vlak?!

„Páni, aká si opálená,“ zhíkne, keď sa presunieme do kuchyne. „Bola si na dovolenke?“

„Hej, strávila som dva týždne v Grécku.“ A viac tá nemusí zaujímať.

„Ja som bola len týždeň v Chorvátsku.“ Nato sa Rebeka zoširoka rozhovorí o svojej dovolenke, čo na nej robila, jedla, aké mali počasie,

kam chodili na diskotéky (akoby som na to bola zvedavá). Počas jej nekonečného monológu vyložím jedlo do chladničky a opriem sa o kuchynskú linku, aby som si obzrela to stvorenie, ktoré hádam ani nemôže byť skutočné. Rebeka má jednu úžasnú vlastnosť, ktorej som zatiaľ neprišla na chuť – zvládne so mnou komunikovať bez toho, aby som musela rozprávať. Na všetko má svoj názor, ktorý sa nehanbí prezentovať aj spolu s presvedčivými argumentmi, ak by ste sa jej náhodou pokúsili oponovať. Nemusíte sa však obávať akéhokoľvek konfliktu, lebo vzhľadom na rýchlosť jej reči nedostanete príležitosť vysloviť vlastnú mienku.

Po desiatich minútach, počas ktorých som si nevšimla, že by sa vôbec nadýchla, sa rozhodnem zakročiť, pretože Rebeka by sama od seba určite neskončila: „Rada si vypočujem tvoje príhody, ale teraz by som chcela zavolať krstnej a vybalíť sa.“

„Jasné. Nebudem ťa zdržovať. Ak by si čokoľvek potrebovala, budem v obývačke.“

„Vďaka,“ odvetím a premiestnim sa do svojej izby, kde dôkladne zavriem dvere. Zvalím sa na posteľ. Kristepane! To som tomu zase dala. Budem bývať s rádiom, ktoré funguje aj bez elektriny či bateriek a o ktorom netuším, kde má vypínač.

Dlho som hľadala vhodný podnájom. Nájst si miesto na bývanie nebolo také jednoduché, ako som si predstavovala. Buď bol byt na rušnej ulici, bez vybavenia, tiesnili sa v ňom ďalší štyria ľudia, mal neznesiteľných susedov, alebo si pýtali privysoké nájomné, a to nehovorím o plesnivých stenách a zariadení, ktoré malo už pred desiatimi rokmi svoje najlepšie časy za sebou.

Zato tento byt sa nachádza v pokojnej lokalite, je plne vybavený, kúpeľňa zrekonštruovaná, pred čínziakmi je trávnatá plocha s kvetmi a lavičkami, prijateľné nájomné a len jedna spolubývajúca. Už pri prvej návšteve som si uvedomila, že tento byt má napriek svojej dokonalosti jednu zásadnú chybu, a tou je práve spomínaná spolubývajúca. Rebeka je nevídaný prírodný úkaz. Za päť minút dokáže zo seba vypustiť toľko slov, čo sa mne nepodarí za celý týždeň. Počas prezerania bytu, čo mi trvalo asi sedem minút, som sa dozvedela všetko, čo som potrebovala aj nepotrebovala vedieť. Výšku nájomného, v ktorý deň je splatnosť, kedy odvážajú smeti, ako ďaleko sa odtiaľto nachádzajú potraviny, kde sú najlepšie krčmy, že susedia sú v pohode, plávajúcu podlahu sem dali pred dvoma rokmi, deň predtým sa v obývačke vypálila žia-

rovka, predou mnou tu boli už dve záujemkyne, predchádzajúca Rebe-
kina spolubývajúca doštudovala a neplánovane odišla do zahraničia.
Rebeka študuje manažment, je z nejakého zapadákov, kde chodila na
základnú a strednú školu, má jednu sestru, ktorá je taká hlúpa, že vti-
py o blondínach vznikli podľa nej, že popri štúdiu brigáduje v obchode
s oblečením, všetky skúšky dala na prvýkrát, pred dvoma dňami sa po-
hádala s frajerom a množstvo ďalších nepotrebných informácií, ktoré
som ihneď vypustila z hlavy. Prúd slov zakončila otázkou, kedy by som
sa chcela nasťahovať. Predchádzajúce záujemkyne sa jej nepozdávali
a napriek tomu, že ja veľa nerozprávam, už vtedy sa domnievala, že si
budeme skvele rozumieť. To isto!

Rozhodovanie, či ísť do podnájmu s Rebekou, bolo náročné. Tento
byt sa mi skutočne páčil a navyše som už bola unavená z toľkého hľa-
dania. Vedela som, že na svete neexistuje miesto, ktoré by mi vo všet-
kom vyhovovalo, no bývať s dedinským rozhlasom vyžadovalo
obrovskú dávku odvahy. Keby som si to mohla dovoliť, bývala by som
sama, ale, žiaľ, takýto luxus neprichádzal do úvahy. S veľkým sebaza-
prením, očarená priestranou izbou a famóznou kúpeľňou, som nako-
niec Rebeke oznámila, že by som sa rada nasťahovala druhý septem-
brový týždeň.

Ticho v izbe teraz naruší vyzváňanie môjho telefónu. Vylóvim ho
z tašky a skontrolujem displej.

Krstná. Odkedy som nastúpila do vlaku, volá už tretí raz.

„Prosím,“ ozvem sa.

„Ahoj, no kde si?“ nervózne spustí.

„V byte.“

„Prečo mi nedvíhaš a prečo si sa neozvala? Sľúbila si mi, že zavolaš,
hneď ako prídeš,“ vyčíta mi.

„Krstná, len pred chvíľou som dorazila a som v poriadku. Ne-
stresuj,“ bránim sa.

„Určite si v poriadku? Nevymýšľaš si?“

„Všetko je v pohode.“

„Dobre,“ vydýchne si, no nervozitu z jej hlasu cítiť naďalej, „ale ke-
by ti niečo bolo, povedala by si mi to, však?“

„Áno.“ Mala som jej uvariť medovkový čaj, keď som odchádzala.

„Sofia, nechaj ju dýchať,“ začujem v pozadí krstného, „nie je malé
dieťa.“

„Ty tomu vôbec nerozumieš,“ osopí sa naňho. Až keď ju znova ubez-

pečím, že som v poriadku, ukončíme hovor, aby mi mohla o hodinu opäť zavolať. Krstná je rázna žena, nič ju len tak nerozhádže, iba môj odchod nezvláda práve najlepšie. No nemôžem jej to vyčítať, lebo jej obavy sa zakladajú na ťažkých životných skúsenostiach.

„Áno,“ ohlásim sa, keď pri ukladaní oblečenia do skrine začujem klopkanie na dvere.

„Môžem?“ Rebeka nazrie dnu.

„Uhm.“

„Urobila som ti čaj.“ Vojde do izby a na stolík položí plnú šálku. „Nepotrebuješ pomôcť?“

„Nie,“ pokrútim hlavou a očakávam, že po tomto odmietnutí opustí moju izbu.

Ale nie. Rebeka sa usadí na posteľ s úmyslom dozvedieť sa o mne viac, ale to by musela aspoň na chvíľu stíchnuť, čo by sa jej nepodarilo, ani keby som ju o to poprosila. Namiesto toho, aby som jej porozprávala o svojom živote (čo by som aj tak v žiadnom prípade neurobila), musím si vypočuť množstvo informácií o nej.

2. kapitola

Prvý deň v práci. Môj prvý deň v skutočnej práci.

Nemôžem uveriť, že k tomu nakoniec došlo, a nielen ja. Koľkých by zaskočilo, že práve ja, rozmazané decko bez štipky zodpovednosti, si nájdem robotu. Tí, čo vždy pochybovali, že si raz začnem seriózne zarábať, a predpovedali mi, že skončím buď hrabaním sa v kontajneroch, alebo šliapaním chodníka, by aj tak zostali skeptickí a čakali by na moment, keď všetko pokašlem.

Nepopieram, že sama som sa nikdy nehrnula do roboty. Nie preto, lebo by som bola lenivá (hoci aj to je z veľkej časti pravda), ale zmyslom akéhokoľvek zamestnania je zarábať peniaze. No a ja som ich mala vždy dostatok, stačilo len požiadať. Načo by som teda zaberala miesto deckám, ktoré si popri škole potrebujú privyrobiť?

Z donútenia som brigádovala iba jedno jediné leto, pred tromi rokmi na kúpalisku, no prácou by som to nenazvala. Celé dni sme sa len poflakovali a tomu, na čo nás najali, sme venovali minimum času. Majiteľa sme nerešpektovali, jeho príkazy ignorovali, a on nás, chudák, napriek tomu nemohol vyraziť. Ťažko by to vysvetľoval ľuďom, ktorým bol zaviazaný, preto nás tam len ticho trpel a ešte nám za to aj platil.

Teraz je však situácia úplne iná. Musím sa spoľahnúť sama na seba. Nik za mnou nestojí. Nik, kto by ma pretlačil na nejaké dobre platené pracovné miesto, kde by som sa nenarobila, a kto by v prípade problémov poľahal za nitky.

Na trh práce som vstúpila ako veľmi perspektívny uchádzač o zamestnanie. Mám ukončené gymnázium, dva roky po škole som nič nerobila, nemám žiadne pracovné skúsenosti, nijaké pracovné návyky, s vodičským, ale so strachom sadnúť si za volant, a bez akýchkoľvek ambícií. Na pozíciu operátor klientskeho centra splátkovej spoločnosti C & C som si poslala životopis len pre pocit, že naozaj robím všetko pre to, aby som sa zamestnala. Nečakala som, že sa mi ozvú, no oni mi zavolali a pozvali ma na pohovor, na ktorom som excelovala. Jediná spomedzi všetkých uchádzačov som nemala poňatia, aká významná je táto spoločnosť, ako dlho je na trhu, čo za pôžičky ponúka a prečo ich niekto potrebuje. Dlhú som žila v akejsi bubline, v ktorej ľudia nepotrebovali úver, lebo mali dostatok peňazí, takže som o ňom vedela veľký prd. Zo školy by som mala mať aspoň minimálne znalosti, ale radšej zostanem pri tom „mala by som mať“.

Paradoxné je, že dnes stojím pred vchodom do maximálne zabezpečenej budovy spoločnosti C & C a spolu s Miškou, ktorá bola na rovnakom pohovore, čakáme, kým nás vpustia dnu. Aj keď som ponúknuté miesto prijala, už teraz viem, že tá práca ma nebude baviť, a vôbec netuším, ako prekonám svoju málovravnosť.

„Ahoj,“ pozdraví nás prichádzajúca školiteľka, ktorú si pamätám z pohovoru, „ja som Natália.“

„Hana,“ podám jej ruku.

„Miška.“ Aj ony si potrasú ruky.

Pri pohľade na školiteľku mám dojem, že som našla ťažkého súpera v boji o prvé miesto v súťažnej kategórii najväčšia averzia k životu. Jej výraz, postoj a pohyby, to všetko je odrazom čistého utrpenia. V jej prítomnosti sa moja nechúť ku komédii zvanej život ešte viac prehľbuje, a to už je čo povedať.

„Poďte za mnou,“ zmučene nás vyzve a my ju nasledujeme.

Po podpísaní pracovných zmlúv na personálnom oddelení na prvom poschodí nás bez energie a so zvesenými plecami odvedie na druhé poschodie, kde sa nachádza klientske centrum – zaberá celé jedno poschodie a architekt pri ňom zvolil typ kancelárie open space. Všetci zamestnanci sa nachádzajú v otvorenom priestore. Pracovné miesta

jednotlivých operátorov sú od seba oddelené len akýmsi paravánom. Je tu minimálne súkromie a maximálna interakcia medzi zamestnancami, čo znamená, že je tu aj značný ruch. Natália nám bez štipky záujmu vysvetlí členenie klientskeho centra na oddelenie korešpondencie, telemarketingu a klientskych pracovníkov (kam oddnes patrí aj ja) a dovedie nás k vedúcim, s ktorými si ihneď potykáme. Tí majú z hľadiska umiestnenia skvelú pozíciu. Disponujú relatívnym súkromím, ale zároveň majú všetkých pracovníkov pod drobnohľadom. Stačí sa len postaviť zo stoličky a ihneď vidia, kto sa fláka, kto rieši klienta a kto sa len vykecáva s kolegyňou sediacou vedľa. Uvažovala som, či sedem ľudí na vedúcich pozíciách nie je trošku priveľa. Než som však stihla vyriešiť túto dilemu, Natália nás zaviedla do zasadačky, aby v miestnosti oddelenej od ruchu klientskeho centra mohla začať so začínaním.

„Najskôr vás oboznámim so systémom, v ktorom budete robiť,“ povie, pričom zapne počítač a prihlási sa do systému, ktorý pracovne nazývajú Céčko.

Pozorne sledujem jej výklad a názornú ukážku toho, kde sa nachádzajú informácie o klientoch, úveroch, splátkach, rôznych službách, poznámky operátorov a ešte mnoho ďalších zbytočností, ktorým nerozumiem, ale o pár dní ich budem musieť ovládať.

Som ohromená. Vývojári v tomto prípade odvedli naozaj skvelú prácu. Rozhodne by som ich chcela spoznať. Vytvoríť taký neprehľadný systém, to dokáže len niekto, kto má na to gule a vysokoškolský diplom.

„Nebojte sa, zo začiatku to vyzerá zložito, ale časom sa v tom zorientujete,“ pokúsi sa nás upokojiť školiteľka. „Ak by ste mali nejaké otázky, pýtajte sa.“

Tak to by som neriskovala. Okamžite by ma vyrazili.

„Dobre, takže toto bol náš systém a teraz si povieme niečo o spotrebiteľských úveroch.“ Rozdá nám metodiku a dodá: „Začneme tými ľahšími vecami.“

Ľahšími? Zahľadím sa na prvú stranu. Bojím sa pomyslieť na to, ako budú vyzeráť tie zložitejšie.

Natália vzala školenie na môj vkus dosť zhurta. Prijala by som oveľa pomalšie tempo, aby som zvládla spracovať kvantum neznámych termínov, ktoré som počula prvý raz v živote. Namiesto toho mám teraz v hlave totálny chaos a obávam sa, že sa to bude len zhoršovať. Ešte pri odomykaní bytových dverí sa mi v myslí preháňajú slová ako úrok, ročná percentuálna miera nákladov, jednorazové doplatenie,

úrok z omeškania, upomienka, náklady spotrebiteľa a množstvo iných debilit.

Na porážku!

„Ahoj,“ pozdraví ma Rebeka, keď si sadnem na gauč, aby som si vydýchla po náročnom dni.

„Čau,“ odvetím a spozorniem.

Doriti, ešte aj táto osoba!

„Aký si mala deň? Ja som úplne zničená. Mali sme neskutočne veľa roboty...“

Vyskočím z pohovky a necitlivo ju preruším: „Musím ísť do potravín.“

Aj keď to nie je celkom pravda.

Rýchlo prebehnem do predsiene a obujem sa, pričom nedám Rebeke najmenšiu šancu, aby sa ku mne pridala. „Zatiaľ sa maj,“ poviem a vybehnem z bytu.

To posledné, po čom túžim, je počúvať jej trápne príhody.

Cestou do obchodu radšej vytočím na mobile Sofiino číslo, aby som jej oznámila, že ma nik neukradol, lebo v tomto meste nikto netrpí masochistickými sklonmi, aby som jej porozprávala o svojom prvom pracovnom dni a aby som počula jej hlas. Nielen ona, ale tentoraz aj ja mám problém ukončiť hovor, ale keď som začala vykladať potraviny na pokladničný pás, bolo už nevyhnutné, aby sme sa rozlúčili a ja som mohla zaplatiť za nákup. Nepomýlila sa predavačka náhodou?

Skontrolujem bloček svojho prvého samostatného nákupu.

Všetko sedí. Nie je tam nič navyše. Domačky! Už chápem, prečo sú obľúbenou literatúrou každého dôchodcu letáky a prečo ráno, keď sa akcie začínajú, sa idú pri nákupoch medzi sebou pozabíjať. Nemyslite si, aj doteraz som chodila do obchodov, no ceny som neriešila. Čo som chcela, to som si aj kúpila, bolo jedno, koľko to stojí. Skrátka, financie pre mňa nepredstavovali žiadny problém. I to sa zmenilo, ako všetko v mojom posratom živote. No nič. Pokrkvem bloček. *Zvykneme si.* Odparkujem nákupný vozík, a vtom si všimnem staršiu paniu bojujúcu s dvoma nie práve najľahšími taškami. Očividne precenila svoje sily.

„Pomôžem vám?“ pristúpim k nej.

„Netreba.“ Zdvihne ku mne pohľad. „Bývam kúsok odtiaľto,“ kývne hlavou k domu na sídlisku, kam smerujú aj moje kroky, „to zvládnem.“

„Aj ja tam bývam. Dajte, zoberiem vám ich,“ ponúknem sa a natiahnem ruku k taškám.

„Tak dobre,“ ustúpi staršia dáma, „ale stačí, ak vezmete iba jednu.“

„Okej,“ prikývne a vyberie si tú, ktorá vyzerá ľahšie.

No, dokelu! Ten nákup váži azda tonu. Naozaj si táto krehká žena myslela, že to zvládne sama?

„Nemuseli ste si robiť so mnou žiadne starosti,“ prehovorí, keď vykročíme po chodníku.

„To je v poriadku.“ Aspoň myslím.

„Mal mi s tým pomôcť vnuk, ale zdržal sa v práci.“

No jasné. Išiel s kamarátmi na pivo a na babku sa vykašľal.

„Ešte som vás tu nevidela, nie ste odtiaľto, všakže?“

„Nie. Práve som sa sem prisťahovala.“

„Študentka?“

„Študentka popri zamestnaní,“ spresním jej domnienku.

„Predstavte si, že aj môj vnuk chodí na vysokú školu a tiež popri robotе,“ hrdο vyhlási, „je to veľmi šikovný mladý muž.“

Uhm, jasné. Stará mama je očarená svojím vnukom. Typický problém starých rodičov. Aj babka, ktorej vnúčika obvinili z ublíženia na zdraví, bude až do smrti presvedčená, že jej chlapček musí byť nevinný a celý svet sa spriahol proti nemu.

„Smiem sa spýtať, čo študujete?“

„O dva týždne nastupujem na špeciálnu pedagogiku.“

„Hm,“ pokýva hlavou a zrazu z ničoho nič zostane stáť na mieste, „ja vás tu spovedám a ani sme sa nepredstavili. Ja som Margita.“

„Hana,“ odvetím a potrasím jej ruku.

„Mohli by sme si tykať, čo povieš?“ navrhne.

„Môžeme,“ súhlasím a opäť sa vydáme k činžiaku.

„Babka!“ Po pár krokoch zastaneme, pretože sa nám do cesty postavil nahneváný mladý muž. „Vieš, čo by si si zaslúžila? Načo som ti volal?“

Tak toto je ten úžasný, dokonalý vnúčik!

„Aby si mi oznámil, že sa zdržíš v práci,“ bez známky znepokojenia odpovie Margita.

„Áno, a aby som ti povedal, že ma máš počkať a pôjdeme na nákup spolu. Koľkokrát ti budem musieť ešte pripomínať, aby si sa nenaťahovala s ťažkými vecami?“ Mladík jej vezme z rúk tašku.

„Nepreháňaj, nie je to až také...“

„To si chcela niesť takúto ťarchu sama až domov?“ skočí jej do reči rozhorčený vnuk.

Ja by som si nikdy nedovolila takto zvýšiť hlas na svoju starú mamu, a to nepatrím práve medzi vzorné vnúčatá.